

Veckorapport – Rapsjordloppa och bladlöss vecka 40, 2023

Höstsmitta av rödsotvirus – kontrollera fälten men behandla inte för tidigt

Fångsterna av bladlöss i sugfällorna både i Alnarp och Ingelstorp har varit stor den senaste veckan, se tabellerna nedan. En del höstsådda fält i risklägen (exempelvis tidigt sådda och kustnära) har kontrollerats i NV-, SV- och SÖ Skåne och bladlöss förekommer i varierande mängder. Kontrollera därför tidigt sådda fält. Det är dock viktigt att inte behandla för tidigt, enligt erfarenheter från tidigare år.

Det finns ingen bekämpningströskel för bladlus på hösten i höstsåden. Bekämpning är motiverad när grödan har **minst 3–4 blad** och där det är lätt att hitta bladlöss på plantorna, ca 2–3% angripna plantor.

För att kunna bedöma behovet av eventuell bekämpning och optimal tidpunkt för bekämpning på hösten är förekomsten av bladlöss avgörande. Sugfällorna ger ett bra mått på när stor inflygning sker och detta bör sedan kompletteras med att kontrollera enskilda fält. Dessutom är vädret under hösten, speciellt senhösten, av stor betydelse för hur länge bladlössen kan vara aktiva och förökas. De besvärliga åren med mycket rödsotvirus har varit år med stor förekomst av bladlöss i kombination med tidig sådd (före 20 september) och snabb uppkomst samt varmt väder i oktober OCH november.

Bladlöss i fält kan lättast ses om man lägger sig på marken och tittar på plantorna i motljus. Bladlössen kan sitta på bladen och strået och även ända nere vid markytan. Det är viktigt att följa den fortsatta utvecklingen för att bedöma eventuellt bekämpningsbehov framöver.

Tabell 1. Totalt antal havre-, sädes- och majsbladlöss/vecka fångade i sugfällorna i Alnarp och Ingelstorp (Kalmar). *2006 enbart havrebladlus. Källa: SLU.

ALNARP								INGELSTORP (Kalmar)							
Vecka	2006	2014	2018	2020	2021	2022	2023	Vecka	2006	2014	2018	2020	2021	2022	2023
35	5	2	0	1	1	33	13	35	3	2	0	3	2	15	25
36	1	6	7	27	0	6	44	36	7	6	4	43	75	33	51
37	21	56	5	4	155	14	246	37	6	81	23	8	97	65	197
38	292	194	37	69	310	56	286	38	11	54	125	87	9	333	238
39	1513	186	33	233	279	107	701	39	372	508	88	829	152	362	743
40	1767	533	124	631	516	56	0	40	1340	389	463	316	1928	227	0
41	734	358	1916	117	115	109	0	41	823	1059	2845	80	156	150	0
42	1215	545	931	112	97	126	0	42	795	660	925	216	67	479	0
43	638	310	198	20	49	253	0	43	902	82	81	61	111	492	0
44	45	56	72	77	89		0	44	120	33	42	28	122	0	0
45	45	60	126	42	7		0	45		29	90	12	7		0
46	61	14	90	22			0	46		18	121	11			0
47	50	10	7	20			0	47		2	17	6			0
48	46	0	3	1			0	48							0

Rapsjordloppa – minskad inflygning

Inflygningstoppen är nådd och inflygningen av rapsjordloppa har avtagit i många fält. Förekomsterna varierar dock fortfarande mycket. Observera att avläsningen av fångstskålarna sker i obehandlade rutor för att följa förekomsten och värdera behovet för bekämpning riktad mot rapsjordloppans larver. I cirka hälften av de graderade fälten har tröskeln för bekämpning riktad mot larverna nu passerats.

I många fält finns minor på bladen orsakade av rapsfluga eller rapsstjälkfluga, men det brukar sakna betydelse.

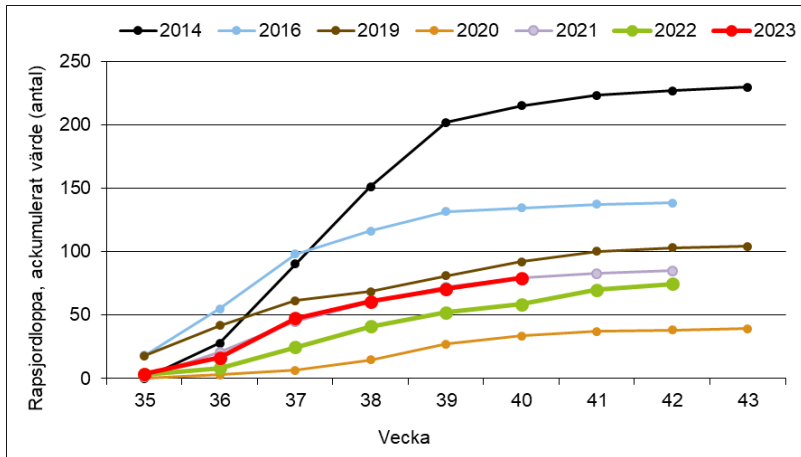
Vi bevakar även årets rapsmästarfält, se under Lund/Mellanskåne, Rapsmästarfältet, Hviderup.

Bekämpningströskel larvskador: 50–100 rapsjordloppor/10 dm² i ackumulerad fångst under tre veckor. För att förhindra äggläggning sätts bekämpning in inom 10 dagar efter uppnått tröskelvärde.

Tabell 1. Skålfångster veckovis och den totala ackumulerade fångsten 2023.

Plats	Utv. stadium vid senaste avläsningen	Skålfångst / 10 dm ² (veckovis)									Ackumulerad fångst / 10 dm ²
		v35 28/8	v36 4/9	v37 11/9	v38 18/9	v39 25/9	v40 2/10	v41 9/10	v42 18/10	v43 23/10	
Halland											
Eldsberga	17	0	0	14	1	2	5				22
Nordvästra Skåne											
Viken	16		47	94	24	41	27				233
Kattarp	17	6	24	43	19	19	25				136
Åstorp	18	0	60	83	32	26	22				223
Landskrona	14		20	37	6	1	0				64
Sydvästra Skåne											
Gessie	15	1	3	78	6	4	2				94
Skegrie	17	18	32	103	66	20	2				241
Bodarp	14	5	3	3	0	1	0				12
Västra Ingelstad	16	0	4	0	1	0	0				5
Hemmesdynge	16	13	10	46	1	1	18				89
Skivarp	15		0	30	1	2	2				35
Svarte	17	2	3	6	0	0	0				11
Lund/Mellan Skåne											
Löberöd N	16	1	0	0	1	1	1				4
Löberöd S	15		1	5	10	3	1				20
Rapsmästarfält*	16	1	1	3	0	0	0				5
Fjellie	16	13	15	23	3	0	0				54
Kyrkheddinge	16		1	11	11	0	0				23
Södra Sallerup	15			0	6	2	17				8
Sydöstra Skåne											
Sandby Gärd	15		14	30	30	21	13				108
Gärnsås	15		7	22	25	17	15				86
Tomelilla	17		4	14	15	16	12				61
Nordöstra Skåne											
Kristianstad	16		4	2	1	1	5				13
Blekinge											
Bräkne-Hoby	16	0	1	23	21	31	15				91
* Hviderup											

Utvecklingsstadier: 09 = hjärtbladen växer genom markytan, 10 = hjärtbladen helt utvecklade, 11 = 1 örtblad, 12 = 2 örtblad o.s.v.

Figur 1. Fångster av rapsjordloppa i gulskålar i Skåne, Halland och Blekinge 2014, 2016, 2019–2023. Ackumulerad fångst veckovis.